

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering:	07 maart 2024	Agendapunt:	10-02-24
Cluster:		Portefeuillehouder:	Burgemeester Schuitmaker
Afdeling	Sociaal Beleid	Programma:	

Raadsvoorstel tot het vaststellen van het besluitvormingsproces opvanglocatie asielzoekers en/of ontheemden uit Oekraïne

1. Voorgesteld besluit

1. De uitgangspunten van het besluitvormingsproces opvanglocatie asielzoekers en/of ontheemden uit Oekraïne vast te stellen.
2. Het college te vragen om, conform 'Optie 2', een opvang voor asielzoekers en/of ontheemden uit Oekraïne te realiseren.

2. Eerdere besluitvorming

Op 14 december 2023 heeft de gemeenteraad uitgangspunten en randvoorwaarden vastgesteld voor de opvanglocatie.

3. Samenvatting

Alle gemeenten krijgen van het Rijk de opdracht te zorgen voor huisvesting van asielzoekers en ontheemden uit Oekraïne. Op 14 december 2023 stelde de gemeenteraad van Alphen-Chaam de uitgangspunten en randvoorwaarden vast voor de opvang van asielzoekers en/of ontheemde Oekraïners. Deze beschrijven onder meer dat de gemeente Alphen-Chaam haar maatschappelijke en bestuurlijke verantwoordelijkheid neemt.

In de notitie "Besluitvormingsproces opvanglocatie asielzoekers en/of ontheemden uit Oekraïne Alphen-Chaam" wordt het proces beschreven om te komen tot een operationele opvang, de communicatie daaromtrent en de besluitvorming. We leggen de uitgangspunten van het besluitvormingsproces opvanglocatie asielzoekers en/of ontheemden uit Oekraïne voor aan de gemeenteraad ter besluitvorming.

Voorstel

4. Inleiding

Op 14 december 2023 stelde de gemeenteraad van Alphen-Chaam de uitgangspunten en randvoorwaarden vast voor de opvang van asielzoekers en/of ontheemde Oekraïners. Deze beschrijven onder meer dat de gemeente Alphen-Chaam haar maatschappelijke en bestuurlijke verantwoordelijkheid neemt. Dit sluit aan bij de Spreidingswet die op 23 januari 2024 is aangenomen. In 2023 heeft de regio, vooruitlopend op de spreidingswet, een plan opgesteld waarin is beschreven hoe wij willen voldoen aan de opgaven opvang asielzoekers en ontheemden uit Oekraïne. Dit plan wordt geactualiseerd aan de hand van het capaciteitsbesluit die voor februari 2024 zal worden genomen door het Ministerie.

De gemeente wil regie houden op wat er op haar grondgebied gebeurt en de opvang in lijn brengen met haar schaal en identiteit. Zorg, dagbesteding en onderwijs worden goed geregeld voor

Zaaknummer:

asielzoekers en/of ontheemden uit Oekraïne en er wordt steeds open en transparant met de omgeving gecommuniceerd. De locatie moet, volgens de uitgangspunten en randvoorwaarden opvang asielzoekers en/of ontheemde Oekraïners, voldoen aan voorwaarden als beschikbaarheid, inpasbaarheid en betaalbaarheid en waar mogelijk dient de doelgroep te passen bij de te kiezen locatie.

Het college zou formeel zonder tussenkomst van de gemeenteraad een (bestuurlijke) overeenkomst kunnen tekenen met het COA. De Gemeentewet (art. 169, lid 4) eist ‘slechts’ dat het college de gemeenteraad uitgebreid inlicht, maar het huisvesten van honderd vreemdelingen kan ingrijpende maatschappelijke gevolgen hebben voor de gemeente en haar inwoners. Het college is van oordeel dat een opvanglocatie in onze gemeente echter een dusdanige impact heeft op de omgeving dat ze graag de gemeenteraad actief betreft bij deze ontwikkeling. Op 11 januari 2024 is tijdens een themabijeenkomst met de gemeenteraad gesproken over het proces, de communicatie en over de betrokkenheid van de raad bij de besluitvorming. De opbrengst van deze bijeenkomst is verwerkt in de notitie “Besluitvormingsproces opvanglocatie asielzoekers en/of ontheemden uit Oekraïne”.

5. Argumenten

1.1 *Het besluitvormingsproces past bij de rol en verantwoordelijkheid van het college en de gemeenteraad.*

De gemeenteraad heeft de kaders voor het realiseren van een opvanglocatie opgesteld en op 14 december 2023 de uitgangspunten en randvoorwaarden voor de opvang van asielzoekers en/of ontheemde Oekraïners vastgesteld. In het voorliggende besluitvormingsproces is beschreven hoe het college tot besluiten komt en de gemeenteraad adviseert over een definitieve locatiekeus. De gemeenteraad controleert of het proces is doorlopen zoals is afgesproken en neemt het definitieve besluit over de locatie voor de opvang. Op het moment dat er omstandigheden zijn waardoor het afgesproken besluitvormingsproces niet kan worden gevolgd nodigt het college de raad uit voor een aanvullend overleg.

1.2 *Het besluitvormingsproces zorgt voor transparantie*

De notitie “Besluitvormingsproces opvanglocatie asielzoekers en/of ontheemden uit Oekraïne” is een openbaar stuk. Bewoners, ondernemers, verenigingen en andere belanghebbenden hebben zo toegang tot de notitie waarin is uitgewerkt hoe de besluiten tot stand komen. Wie de besluiten nemen, wat de rol is van de gemeenteraad, wanneer en hoe deze wordt geïnformeerd en hoe we bewoners, ondernemers, verenigingen en andere belanghebbenden willen betrekken en informeren.

1.3 *De gemeenschap participeert in het proces.*

De gemeenschap wordt in bepaalde procesfasen actief betrokken. Zo wordt ze gevraagd locaties aan te dragen waar mogelijk een opvanglocatie gerealiseerd kan worden. Als het college een voorlopig besluit heeft genomen over de locatie, wordt een bijeenkomst georganiseerd waar omwonenden en betrokkenen hun vragen en bedenkingen kunnen meegeven. Deze opbrengst wordt verwerkt in het definitieve besluit voor de locatie.

2.1 *Het college kan starten met de realisatie van een opvanglocatie*

Als de gemeenteraad het college de opdracht geeft voor het realiseren van een Opvanglocatie, conform ‘Optie 2’ in de notitie, kan de uitvoering van het proces starten. Van de drie uitgewerkte opties koppelt Optie 2 de taken en verantwoordelijkheden van college en gemeenteraad het best aan een zowel zorgvuldig als vlot te doorlopen proces. De gemeenteraad heeft de kaders gesteld door het vaststellen van uitgangspunten en randvoorwaarden en controleert het college of zij deze hanteren bij de realisatie van de

opvanglocatie. Het college is verantwoordelijk voor de realisatie van de opvang. Het besluit voor de definitieve locatie ligt bij de gemeenteraad.

6. Risico's en kanttekeningen

1.1 *Het is geen garantie dat we de opgave voor de opvang van vluchtelingen in 2024 behalen.* De uitgangspunten en randvoorwaarden voor de opvang van asielzoekers en/of ontheemden is een mooie start, maar is geen garantie dat we de opgave die we hebben afgesproken met de regio Hart van Brabant halen in 2024. Het behalen van de opgave is mede afhankelijk van het vinden van beschikbare locaties, partners voor de realisatie van de opvang en ambtelijke capaciteit.

Op 23 januari 2024 is de Spreidingswet aangenomen. In 2023 heeft de regio Hart van Brabant een plan opgesteld en deze zal geactualiseerd worden aan de hand van het capaciteitsbesluit. Het is op het moment van schrijven niet duidelijk of de afspraken met de regio van kracht blijven en of alle gemeenten in Hart van Brabant in 2024 volledig moeten voldoen aan de gestelde opgaven.

1.2 *Er kan bij het realiseren van een opvanglocatie onrust in de gemeenschap ontstaan.* De komst van een opvanglocatie voor asielzoekers en/of ontheemden uit Oekraïne doet wat met een gemeenschap. Vooral voor omwonenden kan het als een schok komen als plots in hún buurt opvang komt. Voor onze inwoners, ondernemers en bezoekers van onze gemeente is het belangrijk om goed op de hoogte te worden gehouden van nog te nemen en al genomen stappen in de opvang. Door hierover immer duidelijk te zijn, voorkomen we dat mensen in het duister tasten of zelf invullen wat er aan de hand zou kunnen zijn. We besteden veel aandacht aan de omwonenden van de te kiezen locatie en hebben aandacht, geduld en begrip voor hun vragen, bedenkingen en oplossingen.

7. Alternatieven

In de notitie "Besluitvormingsproces opvanglocatie asielzoekers en/of ontheemden uit Oekraïne" zijn drie besluitvormingsprocessen uitgewerkt. De gemeenteraad kan ook kiezen voor optie 1 of 3.

8. Lasten, baten en dekking

De opvang van asielzoekers heeft een andere financiële regeling dan de opvang van ontheemden uit Oekraïne. We maken de financiële consequenties inzichtelijk per doelgroep, inclusief de effecten van de Spreidingswet en komen bij u terug als niet alle randvoorwaarden gedekt kunnen worden uit deze regelingen.

9. Relatie tot Cittaslow

Een Cittaslow-gemeente steunt haar inwoners wanneer dit nodig is en stimuleert de sociale cohesie tussen de inwoners. Het gastvrij opvang bieden aan ontheemden past in dit uitgangspunt.

10. Relatie tot ABG-Organisatie

De opgestelde uitgangspunten en randvoorwaarden voor de opvang van asielzoekers en/of ontheemden uit Oekraïne zorgen voor een heldere koers voor de ABG-organisatie. Voor het hele proces tot de realisatie van een opvang zal ambtelijke inzet nodig zijn. Waar mogelijk wordt dit verwerkt in de Turap en waar nodig wordt dit in een separaat voorstel voorgelegd aan de gemeenteraad.

11. Communicatie en vorm van participatie

We informeren onze bewoner over de uitgangspunten via een persbericht.

12. Vervolg

We zijn momenteel bezig met de voorbereiding voor fase 1, waarin we potentiële locaties identificeren. De gemeenteraad wordt betrokken, volgens het vastgesteld besluitvormingsproces.

Er wordt op korte termijn gewerkt aan een raadsinformatiebrief met meer duiding over de effecten van de Spreidingswet.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN ALPHEN-CHAAM

G.W.T. van Weel
Secretaris

drs. L. Schuitmaker
de burgemeester

Bijlage(n): Notitie: besluitvormingsproces opvanglocatie asielzoekers en/of ontheemden uit Oekraïne

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ALPHEN-CHAAM;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders nr. 10-02-24;

besluit:

1. de notitie besluitvormingsproces opvanglocatie asielzoekers en/of ontheemden uit Oekraïne vast te stellen.
2. het college de opdracht te geven om, conform 'Optie 2', een opvanglocatie voor asielzoekers en/of ontheemden uit Oekraïne te realiseren.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van
de raad van de gemeente Alphen-Chaam op 7 maart 2024

, voorzitter

, griffier

Zaaknummer: